

WARTOŚĆ X

Jakie wartości niesie sympatia?

II. PROSPEKT WARTOŚCI

2.1. CEL OGÓLNY

Rozwój emocjonalny

2.2. CEL SZCZEGÓŁOWY

Poznanie własnej sfery uczuciowej

2.3. CEL WYCHOWAWCZY

Delikatność w relacjach z drugą osobą

2.4. PROPONOWANE TEMATY

- Czym jest sympatia¹?
- W jaki sposób można wyrażać swoje uczucia?
- Jakie są sposoby okazywania szacunku bliskiej osobie?

2.5. ZADANIA DLA UCZNIĄ, SAMOWYCHOWANIE

Normy

- Nie można krzywdzić drugiej osoby.
- Nie można traktować przedmiotowo bliskiej osoby².
- Sympatia angażuje emocjonalno-afektywną sferę człowieka.

¹ „Słowo «sympatia» jest pochodzenia greckiego, składa się z przedrostka syn (wraz z kimś) oraz rdzenia pathein (doznawać). Dosłownie więc sympatia oznacza tyle co «współdoznawanie». Znaczenie wyrazu wskazuje na dwa momenty, które zawierają się w sympatii, a to na moment pewnej wspólności czy też wspólnoty, wyrażonej przedrostkiem, oraz na moment pewnej bierności (doznawać), wyrażonej rdzeniem. Z tej racji sympatia oznacza przede wszystkim to, co «się dzieje» pomiędzy ludźmi w dziedzinie ich uczuć – to, przez co przeżycia emocjonalnoafektywne łączą ludzi. trzeba przy tym wyraźnie zaakcentować, że to «dzieje się» z nimi, a nie – że jest ich dziełem, owocem aktów woli”. K. Wojtyła, *Miłość i odpowiedzialność*, t 1, wyd. Towarzystwa Naukowego KUL, Lublin 2001, s. 82.

² „[...] Szczególne, spontaniczne przeżycie zakochania się – punkt wyjścia i niejako fragment miłości między mężczyzną a kobietą – winno zostać podporządkowane trosce o uszanowanie dobra drugiej osoby. Dopiero wtedy zakochanie pomaga miłości swym potencjałem, a nie sprowadza drugiej osoby do roli przedmiotu dostarczającego przyjemnego przeżycia”. *Człowiek – osoba – pleć*, dz. cyt., s. 191-192.

Program wychowawczy > Klasa IV > Wartość X > Jakie wartości niesie sympatia?

Zasady

- Odkrywam wartości i dobro w drugiej osobie.
- Potrafię panować nad swoimi emocjami.
- Otwieram się na dialog z drugą osobą.
- Mimo sympatii jaką darzę moich znajomych, nie tworzę ich wyidealizowanego obrazu, ale widzę ich w prawdzie.

2.6. ZADANIA DLA RODZICÓW

Normy

- Związek rodziców stanowi przykład dla relacji budowanych przez młodych ludzi.
- Należy uczyć odpowiedzialności za drugą osobę.
- Przyjaźń i zaufanie są podstawą każdego związku.

Zasady

- Szanuję uczucia mojego dziecka.
- Dzielę się swoim doświadczeniem z drugą osobą.
- Uczę, że relacja sympatii i przyjaźni wymaga wysiłku i zaangażowania z obu stron.

2.7. ZADANIA DLA SZKOŁY, WYCHOWAWCY

Normy

- Należy reagować na patologiczne relacje między uczniami.
- Szkoła powinna wychowywać do odpowiedzialnych zachowań w relacjach międzyludzkich.
- Brutalność i wulgarność nie są przejawami sympatii.

Zasady

- Staram się zrozumieć uczucia moich uczniów.
- Nie zamykam się na problemy związane z emocjonalnym dorastaniem moich uczniów.
- Swoim postępowaniem uczę, że sympatia nie oznacza akceptacji negatywnych zachowań.

2.8. SPOSÓB REALIZACJI

Proponujemy obserwację i opisanie zjawisk sympatii w różnych relacjach: sympatia kolegi i koleżanki, sympatia pomiędzy uczniem i nauczycielem. Można opisać przykład sympatii na podstawie znanej literatury bądź filmu.

Program wychowawczy > Klasa IV > Wartość X > Jakie wartości niesie sympatia?

2.9. OSIĄGNIĘCIA, EFEKTY

Młody człowiek w sposób odpowiedzialny podchodzi do relacji z drugą osobą. Nie bawi się jej uczuciami, nie traktuje swojej sympatii przedmiotowo. Każde spotkanie pomaga w pogłębieniu relacji osobowych.

2.10. ZAGROŻENIA

Młodzi ludzie często zawierają znajomości ze względu na własną korzyść, a nie dobro drugiego człowieka. Zamiast stopniowo budować relacje polegające na zaufaniu i więzi osobowej³, koncentrują się tylko na sferze emocjonalnej i zmysłowej. Zbyt wcześnie następuje moment inicjacji seksualnej, co jest nieadekwatne do dojrzałości emocjonalnej i psychicznej nastolatków.

³ „Miłość we wzajemnych stosunkach między ludźmi nie jest czymś gotowym. Jest ona naprzód zasadą czy też ideą, do której ludzie muszą niejako podciągnąć swe postępowanie, jeżeli chcą – czego chcieć powinni – uwolnić je od nastawienia użytkowego, czyli konsumpcyjnego względem innych osób”. K. Wojtyła, *Miłość i odpowiedzialność*, dz. cyt., s. 31-32